

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXV. évfolyam

Subotica, KEDD, 1924 március 25.

84. szám

Megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délelőtt
TELEFON SZÁM: Kiadóhivatal 8-58. Szerkesztőség 5-10

Előfizetési ár negyedévre 135 dinár

SZERKESZTŐSÉG: Kralja Aleksandra ulica 4. sz. alatt
Kiadóhivatal: Kralja Aleksandra ulica 1 (Leibsch-palota)

Bujócska

Nem mi, hanem azok az események, melyek a mai napon játszódtak le a politikai fórumon, vetik fel a kérdést: kié ebben az országban a legfőbb hatalom? Ki gyakorolja az államhatalmat, mi biztosítja a törvényhozás szuverenitását, mi az alapja a végrehajtó hatalom gyakorlásának.

Az utolsó koalíciós kormány akkor mondott le, amikor a Radics párt elhatározta a beogradi bevonulást. Még azt a parlamentet is feloszlatták, ahová a horvát blokk be akart vonulni. Ennél nem tökéletesebb a dezinficiálás a legmodernebb műtőtermekben sem. Mit használt mindez? Az akkor megalakult új kormány csak addig gyakorolta az államhatalmat s az akkor megválasztott nemzetgyűlés — úgy látszik — csak addig ülészhettek, amíg a Radics párti képviselők kemény lépése nem koppan meg a szkupstina folyosóján. A szindarab minden változatossága ellenére kicsit egyhangúvá válik. Amikor megjelennek azok a szereplők, akik nem engedelmessékednek a rendezőnek s hajlandók a rögtönzésekre, az ügyes színigazgató lebecsüli a vasfüggőnyt. Akinek kedve van hozzá, tapsolhat, akinek nincs hozzá kedve, hazamehet.

Macbethnek megjósolták a bosszorkányok, hogy addig tart hatalma, míg a birnami erdő meg nem indul. Pasicsnak a hatalma addig tart, amíg a zagrebi erdő föl nem kerekedik. Ha Zagrebban a horvát képviselők megváltják a Beogradba szóló vasuti jegyüket, — a kormány lemond. A kormány, amely olyan keménykötésű tud lenni, amikor például a választó jogokról volt szó, a kormány, amelyik az állami szuverenitás képviselőjében köt szerződést a kisantant államaival, kötött az ország területi integritását érintő megállapodást Olaszországgal, amelyik döntő tényező tudott lenni akkor, amikor Közép-Európa fölépítésének problémája elhatározást s Közép-Európa békéjének főtartása intézkedést követelt, a kormány lemond arra a puszta hírre, hogy a horvát blokk egy pár képviselő tagja lehozatta a padlásról az uti bördöt vagy, kevésbé előkelően, előhuzta a ládából a tarisznyát.

A kérdés tehát jogosult: mi az államhatalom gyakorlásának igazi alapja? A parlament bizalma, vagy a horvát blokk távolmaradása? Kik a kormány igazi támogatói: a radikálisok, akik mögötte ülnek, vagy a blokkisták, akik nem jelentek meg? S fel volt e ruházva az a kormányhatalom az államélet méltóságának, erejé-

nek, súlyának és tekintélyének minden attributumával, amelyik menekülésre gondol abban a pillanatban, amikor a közeledő horvát képviselőknek árnyéka először rávetődik a nemzetgyűlés terméneke falára.

Ugy gondoljuk, vége lehetne már annak a bujócskának, mely olyan fáradhatatlanul folyik a politikai nyilvánosság előtt. Amíg a kormány helyzete szilárd, a horvát képviselők elbujnak kerületeikben. Ahogy a blokk képviselői előbujnak rejtekhelyükből, kezd elbujni a kormány. A radikális párt megtapsolja a horvát képviselők igazolását, de a radikálisok kormánya nem ad arra módot, hogy a megtapsolt képviselők meg is jelenjenek a nemzetgyű-

lésen.

Aki gyakrabban vett részt peres viták elintézésében, jól tudja, hogy bármilyen elkeseredettek a felek, bármennyire kiegyenlíthetetlenek az ellentétek, mégis mindig van olyan „pszichikai momentum”, amikor az okos szó tudja egyeztetni a szembenálló érdekeket. Azt gondoljuk, abban az elkeseredett birtokperben, — az államhatalom birtokáról van szó — amelyik öt év óta állítja szembe egymással az ország tényleges erőt s bénítja meg azoknak a tényezőknek munkáját, melyek összefogva az egész országnak, az egész népnek javára lehetnének, amelyik küzdőfelekké, elkeseredett harcosokká teszi a testvéreket s ellenségekké

lázítja azokat, akiknek sorsuk egy asztalon terített meg s egymás mellé vetett ágyat, most következett el az a pszichikai pillanat, amelyik magával hozta a megbékélés föltételeit. Nem arról van szó, hogy egyik győzzön, hogy egyiknek akarata töretlenül érvényesüljön, hanem győzzön az ország érdeke, mely eleget verezett az elkeseredetten dúló testvérharc alatt.

És legyen békességünk nekünk magyaroknak is, akiknek állandóan attól kell tartanunk, hogy akaratlanul is belesodródunk a harc hevébe. Ugyis eleget szenvedünk és szenvedtünk miatta, — mint az a békés lakosság, amelynek lakóhelyét harctérrel jelölte ki a végzet.

Pasics kapott megbízást kormányalakításra

A Radics-párti képviselők letették az esküt — Pasics tárgyal az ellenzék vezéreivel — Előterben Pasics-Pribicevics kombináció — Ha meghiúsul Pasics kísérlete, Davidovics kap megbízást

Szeptemberre várják az új választásokat

Beogradból jelentik: Hétfőn délelőtt a Radics-párti képviselők közül tizenhárman, akiknek mandátumát már a múlt héten igazolták, megérkeztek Beogradba és velük együtt tizenhat olyan Radics-párti képviselő, akinek mandátuma igazolásra vár. A harmincnégy képviselő, akinek érkezéséről már délelőtt egész Beograd tudott, a Petrograd-szállóban rögtönzött tanácskozássra gyűlt össze s onnan egyenként átvonult a parlamentbe. A bejárat előtt a sarkoknál nagyobb számban gyűltek össze az érdeklődők, a Radics-párti képviselők bevonulása azonban nem keltett különösebb izgalmat. Az egyenként érkező képviselők először a Spahó-párt helyiségeibe mentek s mikor a tizenhat igazolt képviselő együtt volt, jelentkeztek a parlament elnökénél az alkotmányban előírt eskü letétele miatt.

Jovanovics Ljuba elnök éppen az ellenzék vezetőivel folytatott tanácskozást, amikor Hrasnica titkár közölte, hogy a horvát parasztpárt tizenhat képviselője eskütételre jelentkezik. A tanácskozás nyomában abban maradt, az elnöki szobába bevonult a tizenhárman Radics-párti képviselő, velük jött Pécsics Dragutin demokrata, az igazoló bizottság tagja is. Az eskütétel idejére a sajtó képviselőit is beengedték az elnöki szobába.

A szkupstina elnöke rövid beszéddel üdvözölte a képviselőket s megkérdezte tőlük, hajlandók-e az esküt letenni. Valamennyi igenel felelt. Erre az elnök felolvasta az eskü szövegét. Az alkotmány értelmében a képviselők arra esküsz-

nek, hogy az alkotmányt hiven megőrzik. Az eskü szövegét Jovanovics Ljuba olvasta fel, a Radics-párti képviselők hangosan utána mondták a szöveget s egyenként aláírták az eskütételről szóló jegyzőkönyvet.

Az aktus után Jovanovics Ljuba ismét beszédet tartott s ebben annak a reményének adott kifejezést, hogy bár a horvát parasztpárt képviselői zavaros politikai viszonyok közt érkeztek Beogradba, együttműködésük hasznára lesz az országnak.

A horvátoknak nyomban klubhelyiséget is jelöltek ki: a pénzügyi bizottság helyiséget, amelyet azonban a Radics-párti képviselők nem foglaltak el.

Elnapolták a nemzetgyűlést

A parlamentben ezalatt folyt a költségvetés vitája. A szónokok kívül azonban alig öt-hat ember lézengett a teremben. Amikor a horvát parasztpárti képviselők eskütétele megtörtént, Bakics elnök fölfüggesztette az ülést. Pasics miniszterelnök nyomban az ülés fölfüggesztése után automobilba ült s a királyhoz ment. Egy óra hosszat tartózkodott a miniszterelnök a királyi palotában, visszatérte után Jovanovics Ljuba elnök rögtön megnyitotta az ülést,

bejelentette, hogy a miniszterelnöktől levél érkezett hozzá, amely közli, hogy a kormány lemondott és a lemondást a király elfogadta.

A levél felolvasása után az elnök az új kormány megalakulá-

ság a képviselőház ülését elnapom.

A király újból Pasicsot designálta miniszterelnöknek

A válság megoldása az alkotmány előírásának megfelelő utra terelődött. A király délelőtt egy órakor kihallgatáson fogadta Jovanovics Ljubát, a nemzetgyűlés elnökét, aki referált a parlamenti helyzetről és azt ajánlotta, hogy újból Pasics, mint a legerősebb párt vezére, nyerjen megbízást a kormányalakításra. A kihallgatás után a király magához hívatta Pasics Nikolát, aki délután négy órakor jelent meg előtte és több mint egy óra hosszat tanácskozott a királlyal. Az audiencián

Pasics újabb megbízást kapott kormányalakításra a királytól.

Pasics megbízása — értesülésünk szerint — arra szól, hogy a vidovdáni alkotmány és a nemzeti egység alapján munkakormányt

alakítson, amely a jelenlegi nemzetgyűléssel működjön együtt.

Pasics designálása nem hozott meglepetést a politikai körökben, mert az udvar mindig szigorúan ragaszkodott az alkotmányos formák betartásához. Várható volt, hogy most sem történik másként és először a lelépő miniszter fog megbízást kapni a válság megoldására.

A designált miniszterelnök még a délután folyamán írásbeli meghívót küldött a pártok vezetőihez akiket kedd délelőttre kéretett magához. A meghívottak: Davidovics Ljuba, a demokrata párt elnöke, Korosec, a klerikális párt

NYILTTÉR.

Hitri Károly speciális angol és francia női szabó divattermében

készülnek eredeti párisi modellek után angol és francia női utcai, estélyi, menyasszonyi toilettek. Gyászruhák hat óra alatt készülnek. Subotica, Paja Dobanovačkog ul. 4. (Nemzeti-szállodával szemben.) 1934

SENTA VÁROS TANÁCSÁTÓL

ad 2764. sz.—kig. 1924.

Ajánlati felhívás.

Senta város kibővített tanácsa a város utcáiban mintegy 20,000 m² hasított bazaltkő utburkolat készítését rendelte el.

Felhívainak ennél fogva mindazok, a kik ezen kövezési- és vele összefüggő földmunkálatok végzésére vállalkozni szándékoznak, hogy szabályszerűen felbélyegzett zárt írásbeli ajánlataikat Senta város tanácsának iktató hivatalába legkésőbb f. évi április hó 10-én d. e. 11 óráig nyújtsák be.

A fent kitelt idő után érkező vagy utóajánlatok figyelembe nem vétetnek.

A teljesítendő munkálatokra vonatkozó bővebb felvilágosítás a városi építészeti hivatalban nyerhető, ugyanott tekinthetők meg a munkálatok tervei és műszaki iratai.

Senta, 1924. március hó 19.

2073

Polgármester.

Hirdetmény

A Magyar Kir. Folyam és Tengerhajózási R. T. ezenel közhírré teszi, hogy az 1924. évi hajózási évadban a teher (darabáru) forgalmat az alábbi menetrend szerint fogja lebonyolítani:

Völgymenetben:

Honnan?	Hová?	Indulás	Szállítási tartam
Regensburg	Novi Sad Beograd	minden szerdán	kb. 12—13 nap " 13—14 "
Passau	"	minden szombaton	" 10—11 " " 11—12 "
Wien	"	minden kedden	" 7—8 " " 8—9 "
Budapest	"	minden szombaton	" 4—5 " " 5—6 "
Regensburg	Románia Bulgária	minden szombaton	" 17—19 "
Wien	"	minden kedden	" 13—14 "
Budapest	"	minden szombaton	" 10—11 "
Giurgiu	Braila Galatz	minden két hetenként	" 3 "

Az Igazgatóság fenntartja magának a jogot, hogy a jelen menetrendet megváltoztassa. Közelebbi felvilágosítással szolgálnak az MFTR. igazgatósága Budapest, az SHS. Képviselő Zemun, a Keresk. Képviselő Beograd, Deligradska 16. és az összes társasági ügynökségek. 2091

Hirdetmény.

Közhírré teszem, hogy Halbrohr László tulajdonát képező békovi földet és palicsi szőlőt a subotici kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság 1033—1924. sz. végzésével nyert utasításomhoz képest az 1923—24. gazdasági évre a bevetett termékkel együtt nyilvános árverésen, a legtöbbet ígérőnek, készpénzfizetés mellett haszonbérbe adom.

Az árverést 1924. évi március hó 29. napján délelőtt 9 órakor dr. Fischer Jákó és dr. Kalmár Elemér ügyvédek irodájában (Subotica, Kralja Aleksandra ulica 4. sz.) tartom meg.

Az árverés feltételei, a hivatalos órák alatt a fenti ügyvédi irodában tudhatók meg.

Subotica, 1924. évi március hó 22.

Vernački István zárgondnok.

2140

Fával égetett, hófehér kőmentes
PRIMA DARABOS MESZET
Elsőrendű, olcsó kőmentes
ÉPÍTŐ MESZET
PRIMA PORTLANDCEMENTET
bármikor azonnal szállít vagontelelben minden vasutállomásra bérmentve
Szénkereskedelmi és Áruforgalmi Társaság
Veliki-Bečkerek
Interurb. Telefon 85. Sörgöncelm: MONTANA

MOLINO
(Leinwand)
CHIFFON
(Wassertuch)
WATTA
(paplanhoz)
OLCSÓN KAPHATÓ
A. ROMANO ZAGREB
Boškovičeva ul. 15. Telefonszám 23-66.

20 lóerős Praga motoreke

a legjobban bevált szántógép!
RECORD IPARI és KERESKEDELMI R. T.
OSIJEK 1472

Legszébb husvétii ajándék
A MŰVÉSZI FESTMÉNY!
Garantált eredeti színnel képek legolcsóbb bevásárlási forrása a
"KURIR" KÉPSZALON
Suboticán, Wilsonova ul. Milekić valota 1901

IGAZÁN ELEGÁNS TOILETTEK
WEINERT HERMANN
francia és angol női divatszalonjában
Subotica, Paja Kujundžića 22. készülnek
Vidéki rendeléseket 24 órán belül elkészít.

Muraközi lovak
Igás tenyészkancák, tenyészmének és éves csikók állandóan kaphatók
Vajda Elemér, Čakovec
Muraköz, Jugoszlávia
Elsőrangú bácskai és bánáti referenciák.
Istállók vasutállomással szemben.
Táviratcim: VAJDA ČAKOVEC, MEDJUMURJE
Interurban telefon 59, 4 és 3. 1502

AUTÓ
Egy „FORD” személyautó kifogástalan állapotban, jutányos áron eladó. Halaški put 73. szám. 2099

A TAVASZI SZEZONRA ANGOL SZÖVETEKBŐL
UJ DUS VÁLASZTÉK ÉRKEZETT
„JUST” ANGOL POSZTÓ GYÁRI-RAKTÁRABANSUBOTICA VÁROSHÁZA ÉPÜLETÉBEN. —

Beocsini portland-cementet, prima építőmeszet, továbbá detail-eladásra fehér darabos meszet
legjutányosabban szállít:
SCHÖN ERNŐ
a Beočini Cementgyár R. T. képviselője
Subotica, Park Kr. Petra 9.
Telefon 42. 1321

WEITZENFELD és TÁRSA SUBOTICA (BÁCSKA)
Táviratcim: KENDERIPAR
Iroda: Városi bérpalota
Telep; Sental put
Alapítva: 1902
Telefon: 190

Moquette-, gobelin- és selyem butorhuzatok. — Patent roletta rudak.

Ajánl:
lőpokrócot, tűzoltó- és kerti tömlőket, új lisztes, gabonás, gyapju-, toll-, komló- és szalmazsákokat, matrac- és roletta-szöveteket jutából és lenből, mindennemű házivásznat, zsiniget, kötelet és hevedereket.

Ponyvaeladás és kölcsönzés!

MOTORHAJÓ KÖZLEKEDÉS
STARI-BEČEJ és NOVI-BEČEJ között
Indul: Staribečejről 6, 1/2 10, 13 1/2, 16 órakor
„ Novibečejről 7, 1/2 11, 14 1/2, 17 „ 1845

LEGOLCSÓBB BEVÁSÁRLÁSI FORRÁS! KRAUSZ BÉLA és TÁRSA SAJÁT ÉRDEKÉBEN GYŐZŐDJÉK MEG!
DIVATÁRUHÁZA SUBOTICA, RUDIČEVA ULICA 2.
Megérkeztek a tavaszi újdonságok: Női selyem- és flór-harisnyák minden színben, legjobb minőségű gyermekharisnyák, gyermek-zoknik, férfi-zoknik, selyemnyakkendők, kesztyűk, fehér- és színes ingek, selyemzsebkendők, puha- és keménygallérok. 2067
HIMZETT NŐI INGEK 40 DINÁRÉRT! HIMZSEK és CSIPKÉK NAGY VÁLASZTÉKBAN!

